

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ostravě projednal ve veřejném zasedání konaném dne 20. března 2025 v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Moniky Zubkové a soudců (jméno a příjmení) a (jméno a příjmení) odvolání obžalovaného [celé jméno obžalovaného], narozeného [datum], proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 29. 11. 2024, č. j. 2 T 100/2024-230, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odstavec 1 písmeno b) trestního řádu se z podnětu odvolání obžalovaného [celé jméno obžalovaného] zrušuje napadený rozsudek v celém rozsahu a podle § 259 odstavec 3 písmeno b) trestního řádu se nově rozhoduje tak, že se

obžalovaný

[celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [anonymizováno], trvale bytem [adresa obžalovaného a poškozené], pro doručování [adresa obžalovaného a poškozené], okres [okres],

nově uznává vinným, že

1.

v období nejméně od 15. 5. 2022 až do 20. 2. 2023, kdy byl policejním orgánem Policie ČR, Obvodní oddělení Bruntál, vykázán ze společného obydlí, které sdílel se svou matkou [celé jméno poškozené], ročník (číslo), v rodinném domě na adrese [adresa obžalovaného a poškozené], se pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek, které si pořizoval téměř denně zejména poté, co obdržel výplatu ze zaměstnání a disponoval tak finančními prostředky, což bývalo po dobu zhruba 14 dní v měsíci, choval nevhodným způsobem k poškozené [celé jméno poškozené], když na tuto z bezprostřední vzdálenosti opakovaně křičel vulgární nadávky, vyčítal jí malichernosti v jejím chování a chodu domácnosti, na poškozenou opakovaně křičel, že má v lednici nebo ve spížírně zkažené jídlo, které jí poté opakovaně vyhodil do popelnice, ačkoliv se jednalo o jídlo z předchozího dne, přestože v domě bydlel, nepřispíval poškozené na chod domácnosti a energie, a na poškozené tak finančně prakticky parazitoval, chodil za ní po domě, přičemž jí znemožňoval, aby prošla

dveřmi, když v nich záměrně stál tak, aby kolem něj nemohla projít, nadržoval si jí z bezprostřední blízkosti mobilním telefonem, což činil i několikrát denně v různě dlouhých časových intervalech a činil tak přesto, že poškozená s jeho jednáním vyslovovala opakovaně svůj nesouhlas, opakovaně se během tohoto jeho jednání rozplakala a obžalovanému muselo být zřejmé, že takové jednání je pro poškozenou velmi nepříjemné a obtěžující, opakovaně jí sděloval, že když nebude chodit do práce, přijdou exekutoři a zabaví poškozené dům, neboť obžalovaný byl spoluvlastníkem rodinného domu, v němž s poškozenou žil, a to z [číslo], v jednom případě jí rovněž sdělil, že už je na čase, aby zdechla a toto jednání obžalovaného i s ohledem na věk poškozené pro ni bylo zdrojem trýzně, v důsledku čehož u ní došlo k rozvoji dílčích příznaků tzv. syndromu týrané osoby a rozvoji středně těžké depresivní poruchy představující z forenzního hlediska závažnou a déletrvající poruchu zdraví projevující se trvale pokleslou náladou, ztrátou zájmů a potěšení, neschopností radovat se, přítomností prožitků, výčitek, obav, strachu a myšlenek na ukončení života, když k odeznění potíží a stabilizaci zdravotního stavu je nutná doba nejméně šesti měsíců za současné podpory psychofarmaky, a tato porucha byla u poškozené stále přítomna ještě dne 2. 2. 2024 v době znaleckého vyšetření,

2.

poté, co mu bylo dne 20. 7. 2023 doručeno usnesení Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 57 Co 142/2023 ze dne 23. 6. 2023, kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí návrhu poškozené na prodloužení nařízeného předběžného opatření a obžalovaný se téhož dne vrátil do společné domácnosti s poškozenou [celé jméno poškozené], ročník 1953, na adrese [adresa obžalovaného a poškozené], až do 16. 9. 2023, kdy byl policejním orgánem Policie ČR, Obvodní oddělení Bruntál, vykázán ze společného obydlí, se opětovně pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek, s téměř denní četností choval nevhodným způsobem k poškozené [celé jméno poškozené], když na tuto stejně jako v předchozím období z bezprostřední vzdálenosti opakovaně křičel vulgární nadávky, vyčítal jí malichernosti v jejím chování a chodu domácnosti, na poškozenou opakovaně křičel, že má v lednici nebo ve spižárně zkažené jídlo, které jí poté opakovaně vyhodil do popelnice, ačkoliv se jednalo o jídlo z předchozího dne, přestože v domě bydlel, nepřispíval poškozené na chod domácnosti a energie, a na poškozené tak finančně prakticky parazitoval, chodil za ní po domě, přičemž jí znemožňoval, aby prošla dveřmi, když v nich záměrně stál tak, aby kolem něj nemohla projít, nadržoval si jí z bezprostřední blízkosti mobilním telefonem, což činil i několikrát denně v různě dlouhých časových intervalech a činil tak přes to, že poškozená s jeho jednáním vyslovovala opakovaně svůj nesouhlas, opakovaně se během tohoto jeho jednání rozplakala a obžalovanému muselo být zřejmé, že takové jednání je pro poškozenou velmi nepříjemné a obtěžující, opakovaně jí sděloval, že když nebude chodit do práce, přijdou exekutoři a zabaví poškozené dům, neboť obžalovaný byl spoluvlastníkem rodinného domu, v němž s poškozenou žil, a to z [číslo], a toto jednání obžalovaného i s ohledem na věk poškozené a jeho předcházející chování ve vztahu k její osobě pro ni bylo zdrojem trýzně, v důsledku čehož u ní došlo k rozvoji dílčích příznaků tzv. syndromu týrané osoby a rozvoji středně těžké depresivní poruchy představující z forenzního hlediska závažnou a déletrvající poruchu zdraví projevující se trvale pokleslou náladou, ztrátou zájmů a potěšení, neschopností radovat se, přítomností prožitků, výčitek, obav, strachu a myšlenek na ukončení života, když k odeznění potíží a stabilizaci zdravotního stavu je nutná doba nejméně šesti měsíců za současné podpory psychofarmaky, a tato porucha byla u poškozené stále přítomna ještě dne 2. 2. 2024 v době znaleckého vyšetření,

tedy

pod bodem 1

týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí, způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví, a páchal takový čin po delší dobu,

pod bodem 2

týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí a způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví,

čímž spáchal

pod bodem 1

zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b), písmeno d) trestního zákoníku,

pod bodem 2

zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b) trestního zákoníku,

a nově se odsuzuje

za výše uvedené zločiny a sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odstavec 2 trestního zákoníku z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 T 5/2023-166, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2024, č. j. 4 To 52/2024-205,

podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku za použití § 43 odstavec 2 trestního zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 (tří) roků a 6 (šesti) měsíců.

Podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Současně se ruší výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 T 5/2023-166, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2024, č. j. 4 To 52/2024-205, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [celé jméno obžalovaného] uznán vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b), písmeno d) trestního zákoníku (bod 1 výroku o vině) a zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b) trestního zákoníku (bod 2 výroku o vině), jichž se měl dopustit tím, že

1.

v období nejméně od 15. 5. 2022 až do 20. 2. 2023, kdy byl policejním orgánem Policie ČR, Obvodní oddělení Bruntál, vykázán ze společného obydlí, které sdílel se svou matkou [celé jméno poškozené], ročnice (číslo), v rodinném domě na adrese [adresa obžalovaného a poškozené], se pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek, které si pořizoval téměř denně zejména poté, co obdržel výplatu ze zaměstnání a disponoval tak finančními prostředky, což bývalo po dobu zhruba 14 dní v měsíci, choval nevhodným způsobem k poškozené [celé jméno poškozené], když na tuto z bezprostřední vzdálenosti opakovaně křičel vulgární nadávky, vyčítal jí malichernosti v jejím chování a chodu domácnosti, na poškozenou opakovaně křičel, že má v lednici nebo ve spíži špatně zkažené jídlo, které jí poté opakovaně vyhodil do popelnice, ačkoliv se jednalo o jídlo z předchozího dne, přestože v domě bydlel, nepřispíval poškozené na chod domácnosti a energie, a na poškozené tak finančně prakticky parazitoval, chodil za ní po domě, přičemž ji znemožňoval, aby prošla dveřmi, když v nich záměrně stál tak, aby kolem něj nemohla projít, nabíral si ji z bezprostřední blízkosti mobilním telefonem, což činil i několikrát denně v různých dlouhých časových intervalech a činil tak přesto, že poškozená s jeho jednáním vyslovovala opakovaně svůj nesouhlas, opakovaně se během tohoto jeho jednání rozplakala a obžalovanému muselo být zřejmé, že takové jednání je pro poškozenou velmi nepříjemné a obtěžující, opakovaně jí sděloval, že když nebude chodit do práce, přijdou exekutoři a zabaví poškozené dům, neboť obžalovaný byl spoluvlastníkem rodinného domu, v němž s poškozenou žil, a to z [číslo], v jednom případě jí rovněž sdělil, že už je na čase, aby zdechla a toto jednání obžalovaného i s ohledem na věk poškozené pro ni bylo zdrojem

trýzně, přičemž u ní vedlo k rozvoji středně těžké depresivní poruchy a rozvinuly se u ní rovněž dílčí příznaky tzv. syndromu týrané osoby,

2.

poté, co mu bylo dne 20. 7. 2023 doručeno usnesení Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 57 Co 142/2023 ze dne 23. 6. 2023, kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí návrhu poškozené na prodloužení nařízeného předběžného opatření a obžalovaný se téhož dne vrátil do společné domácnosti s poškozenou [celé jméno poškozené], ročník 1953, na adrese [adresa obžalovaného a poškozené], až do 16. 9. 2023, kdy byl policejním orgánem Policie ČR, Obvodní oddělení Bruntál, vykázán ze společného obydlí, se opětovně pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek, s téměř denní četností choval nevhodným způsobem k poškozené [celé jméno poškozené], když na tuto stejně jako v předchozím období z bezprostřední vzdálenosti opakovaně křičel vulgární nadávky, vyčítal jí malichernosti v jejím chování a chodu domácnosti, na poškozenou opakovaně křičel, že má v lednici nebo ve spížírně zkažené jídlo, které jí poté opakovaně vyhodil do popelnice, ačkoliv se jednalo o jídlo z předchozího dne, přestože v domě bydlel, nepřispíval poškozené na chod domácnosti a energie, a na poškozené tak finančně prakticky parazitoval, chodil za ní po domě, přičemž jí znemožňoval, aby prošla dveřmi, když v nich záměrně stál tak, aby kolem něj nemohla projít, nabíral si jí z bezprostřední blízkosti mobilním telefonem, což činil i několikrát denně v různě dlouhých časových intervalech a činil tak přes to, že poškozená s jeho jednáním vyslovovala opakovaně svůj nesouhlas, opakovaně se během tohoto jeho jednání rozplakala a obžalovanému muselo být zřejmé, že takové jednání je pro poškozenou velmi nepříjemné a obtěžující, opakovaně jí sděloval, že když nebude chodit do práce, přijdou exekutoři a zabaví poškozené dům, neboť obžalovaný byl spoluvlastníkem rodinného domu, v němž s poškozenou žil, a to z [číslo], a toto jednání obžalovaného i s ohledem na věk poškozené a jeho předcházející chování ve vztahu k její osobě pro ni bylo zdrojem trýzně, přičemž u ní vedlo k rozvoji středně těžké depresivní poruchy a rozvinuly se u ní rovněž dílčí příznaky tzv. syndromu týrané osoby.

2. Za uvedené zločiny a sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odstavec 2 trestního zákoníku z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 T 5/2023-166, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2024, č. j. 4 To 52/2024-205, byl obžalovaný odsouzen podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku za použití § 43 odstavec 2 trestního zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 roků a 6 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Zároveň byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 T 5/2023-166, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2024, č. j. 4 To 52/2024-205, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu

3. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal odvolání obžalovaný [celé jméno obžalovaného], které zaměřil proti výroku o vině i trestu.

4. Odvolání odůvodnil tak, že je usvědčován výpovědí poškozené a svědků [jméno] [celé jméno obžalovaného], [jméno] [celé jméno obžalovaného] a [jméno] [celé jméno poškozené]. Svědci však vypovídali o skutečnostech, které se dověděli zprostředkovaně od poškozené. Sám popírá, že by své matce nadával. Pokud to bylo v době, kdy byl pod vlivem alkoholu, tak si to nevybavuje. Na videích nejsou žádné nadávky slyšet. V rozsudku je v rozporu se svědeckou výpovědí uvedeno, že nadávky měl křičet, poškozená však ve své výpovědi o křiku nevypovídala ničeho. Dále měl poškozené vyčítat malichernosti v jejím chování a chodu domácnosti, a opakovaně na ni křičet, že má v lednici nebo ve spížírně zkažené jídlo, které jí poté opakovaně měl vyhodit do popelnice, ačkoliv se jednalo o jídlo z předchozího dne. Z výpovědi poškozené však nevyplývá, že by jí obžalovaný vyčítal malichernosti v jejím chování a chodu domácnosti. Rovněž poškozená neuváděla, že by na ni opakovaně křičel, že má v lednici nebo ve spížírně zkažené jídlo. Obžalovaný trvá na tom, že na matku nekřičel, a pokud jí něco z lednice vyhodil, takto bylo staré zkažené jídlo. Je zřejmé, že poškozená v lednici skladovala jídlo, které jí bylo líto vyhodit, což se obžalovanému nelíbilo a staré, příp. zkažené, jídlo vyhodil, aby ho nemohla poškozená sníst a ublížit si tím. Snažil se dávat matce peníze na domácnost a

skutečně takto přispěl jen čtyřikrát, když později byl dlouhodobě vykázan, a rovněž byl ve finanční tísní. Neposkytnutí finančního příspěvku poškozené však nelze považovat za její týrání. Když hovořil o exekuci, myslel tím svoji situaci, nikoliv vyhrožování exekucí na majetek poškozené. Obžalovaný vlastnil [číslo] nemovitosti, po domě se běžně pohyboval a při tom se s matkou museli nutně potkávat. Vylučuje však, že by plánovitě za matkou chodil a znemožňoval jí průchod dveřmi. K nahrávání mobilem se poškozená nevyjádřila dostatečně určitě. Ve své výpovědi uvedla, že když ho chytil ten amok, tak natáčel každý den, ale po jakou dobu již neuvedla. Jediným věrohodným a dostatečně vypovídajícím důkazem je mobilní telefon obžalovaného a videa v něm obsažená. Z protokolu o vyhodnocení kamerových záznamů ze dne 31. 10. 2023 vyplývá, že bylo pořízeno za 10 dnů 30 videí, z to 4 videa bez vlivu na projednávanou věc a 1 video bez záznamu obrazu. První videa jsou již ze dne 14. 2. 2023, a to celkem 16. Vznikala v době, kdy si obžalovaný koupil nový mobil a učil se s ním zacházet, včetně pořizování videí, z tohoto důvodu je v uvedený den tolik záznamů. V období uvedeném ve výroku I. rozsudku, tedy od 15. 5. 2022 až do 20. 2. 2023, byla pořizována videa pouze jeden den, 14. 2. 2023, přesto je obžalovaný v tomto výroku uznán vinným, že si matku po delší dobu natáčel mobilním telefonem. Další videa jsou pořizována až v období od 21. 7. 2023, resp. od 22. 7. 2023 do 16. 9. 2022, v pěti dnech je natočeno vždy jen jedno video, ve dvou dnech jsou natočena dvě videa a jeden den jsou natočena tři videa. Počet dnů, kdy obžalovaný prokazatelně svoji matku natáčel na mobilní telefon, je 8. Počet videí majících vliv na projednávanou věc v těchto dnech je 12. Pořízení 12 videí v průběhu 8 dnů nelze považovat za týrání osoby žijící ve společném obydlí po delší dobu. Obdobně i u dalších vytýkaných jednání žádný ze svědků věrohodným způsobem neuvedl, kolikrát se tak stalo a po jakou dobu tak měl obžalovaný činit. Proto obžalovanému nebyl zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí po delší dobu prokázán nade vší pochybnost. Soud prvního stupně pochybil, když uvedl naprosto totožné znění skutků ve výroku I. i II., když z výpovědi poškozené a dalších svědků, ani z dalších důkazů, jednoznačně nevyplývá, že ke shodným skutkům v obou obdobích skutečně došlo. Až v průběhu posledního hlavního líčení upozornil soud obžalovaného na možnou změnu právní kvalifikace s tím, že jeho jednání popsané v obžalobě by mohlo být posouzeno podle přísnější právní kvalifikace, tedy i podle § 199 odstavec 2 písmeno b) trestního zákoníku, aniž dal možnost obhajobě se na tuto změnu připravit. Znaleckým posudkům obžalovaný vytýká, že poškozená byla posuzována v poměrně delším časovém období poté, co nastoupil poslední výkon trestu na 6 měsíců, po propuštění se domů nevrátil, přičemž poškozená byla v té době hospitalizována se zlomeninou krčku, což mělo vliv na její psychický stav, a tedy i na závěry posudku. Soud prvního stupně se v odůvodnění rozsudku nijak nezabýval osobou obžalovaného. Obžalovanému byla diagnostikována disocializační porucha osobnosti. Takový člověk ignoruje společenská pravidla, nemá pocit viny, má sklon k násilí, známkou je i bezcitná lhostejnost, necitlivost k druhým. V důsledku této poruchy si obžalovaný neuvědomoval, že by svým jednáním mohl způsobovat útrapy vlastní matce, což rozhodně neměl v úmyslu. Obžalovaný se aktuálně snaží o léčení, navštěvuje psychologa, bere léky, podrobil se léčení v psychiatrické nemocnici. Při úvaze o trestu k tomuto soud nepřihlédl. Obžalovaný se nyní s poškozenou nestýká, vyhýbá se jí, nebydlí u ní v domě, s bratrem si vyřídil svůj spoluvlastnický podíl na nemovitosti a už ani hypoteticky nemá žádný argument pro návrat do domu k matce. Je evidován na úřadu práce, ale zaměstnání mu není nabízeno s ohledem na probíhající trestní řízení.

5. Obžalovaný navrhl k důkazu provést výslech [jméno] [příjmení], sestřenice poškozené, která s ní seděla v lavici na základní škole, byly v kontaktu průběžně celý život a svědkyně se tak může vyjádřit k osobě poškozené. Dále navrhl k důkazu provést kamerové záznamy ze svého mobilního telefonu. Pokud tyto totiž porovnal s protokolem o vyhodnocení kamerových záznamů ze dne 31. 10. 2023, tak ten neodpovídá natočeným záznamům, komentář je zkreslený a jedná se o subjektivní názor policistky na chování obžalovaného.

6. Navrhl, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a zprostil jej obžaloby, případně snížil uložený trest.

7. U veřejného zasedání obžalovaný, resp. jeho obhájkyňe, setrvali na již uplatněných odvolacích námitkách a závěrečném návrhu. Obhájkyňe doplnila, že i kdyby bylo vnímáno jednání obžalovaného jako obtěžující a nepříjemné, nedosahuje potřebné intenzity pro trestněprávní odpovědnost. V tomto směru poukázala na blíže nespecifikovaný rozsudek Nejvyššího soudu, kdy došlo ke zproštění obžaloby manžela, přestože svou manželku týral 15 let a způsobil jí posttraumatickou stresovou poruchu. Toto jednání zahrnovalo urážky, nadávky, příkazy. Nejvyšší soud konstatoval, že jednání se nevyznačovalo vyšším stupněm hrubosti, necitelnosti, bezohlednosti, přičemž k naplnění znaku trestného činu týrání nepostačuje uplatnění dominance ve vztahu, nedostatek empatie, nedostačuje ani neuspokojivé partnerské soužití, byť to může znamenat traumatické prožívání a přinést následky v podobě psychické poruchy.

8. Státní zástupkyňe Krajského státního zastupitelství v [obec] navrhla odvolání obžalovaného jako nedůvodné zamítnout.

9. Odvolání bylo podáno včas, tj. před skončením osmidenní lhůty od doručení rozsudku (§ 248 odstavec 1 trestního řádu), oprávněnou osobou (§ 246 odstavec 1 písmeno b) trestního řádu), a Krajský soud v Ostravě, jako soud odvolací (§ 252 trestního řádu), neshledal ani jiného důvodu k jeho zamítnutí podle § 253 odstavec 1 trestního řádu nebo odmítnutí podle § 253 odstavec 3 trestního řádu.

10. Z podnětu podaného opravného prostředku krajský soud přezkoumal podle § 254 odstavec 1, odstavec 3 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, a to z hlediska vytýkaných vad, jakož i správnost postupu řízení rozsudku předcházející, a po projednání věci ve veřejném zasedání dospěl k následujícím závěrům.

11. Krajský soud nejdříve přezkoumal výrok o vině.

12. V řízení, jež napadenému rozsudku předcházelo, odvolací soud neshledal žádné procesní vady, které by měly za následek nedostatečné objasnění věci či porušení práva obhajoby. Nebylo tedy důvodu k jeho zrušení podle § 258 odstavec 1 písmeno a) trestního řádu.

13. Dílčí výtku k postupu okresního soudu lze vznést ke způsobu provedeního dokazování ve vztahu ke kamerovým záznamům. Konkrétně se jedná o to, že samotné kamerové záznamy nebyly vůbec provedeny k důkazu. Okresní soud u hlavního líčení provedl k důkazu pouze protokol o vyhodnocení kamerových záznamů vyhotovený policejním orgánem (č.l. 92 - 94). Pokud je ovšem prováděno dokazování video či audio nahrávkou, provádí se takový důkaz podle § 213 odstavec 1 trestního řádu předložením stranám k nahlédnutí, avšak předkládán je samotný záznam, resp. mediální nosič záznam obsahující, který se v případě žádosti některé ze stran podle § 213 odstavec 2 trestního řádu analogicky přehraje. Pramenem důkazu, který musí soud hodnotit podle zásad ustanovení § 2 odstavec 6 trestního řádu, je totiž samotný záznam. Úřední záznam policejního orgánu o vyhodnocení obsahu takového důkazu není sám o sobě důkazem, neboť se jedná pouze o hodnotící činnost orgánu činného v trestním řízení, která má pro další fáze trestního řízení význam v usnadnění orientace v trestním spise v tom smyslu, co který konkrétní záznam má obsahovat, a pro strany trestního řízení v tom smyslu, zda budou požadovat přehrání daného záznamu či se spokojí s pouhým předložením k nahlédnutí. Hodnotící činnost policejního orgánu v přípravném řízení právě a pouze pro účely přípravného řízení však nemůže nahradit hodnotící činnost soudu. V předmětné trestní věci došlo policejním orgánem v přípravném řízení k zálohování mobilního telefonu obžalovaného (viz protokol na č.l. 91) a obsah zálohy včetně kamerových záznamů byl uložen na CD založeném mezi č.l. 90 a 91. Právě toto médium a na něm uložené kamerové záznamy měl okresní soud provést k důkazu. Faktem sice je, že okresní soud v konečném důsledku z protokolu o vyhodnocení kamerových záznamů v podstatě nevychází a nijak jej v odůvodnění napadeného rozsudku nehodnotí, když ve skutkovém závěru o pořizování

obtěžujících video záznamů poškozené vychází ze svědeckých výpovědí. Pokud jsou ovšem kamerové záznamy obsahem spisu, jedná se o důkaz objektivní povahy, který je namíste provést a hodnotit spolu se svědeckými výpověďmi ve smyslu § 2 odstavec 6 trestního řádu, resp. nelze je pominout.

14. Krajský soud s ohledem na výše uvedený nedostatek v procesu dokazování doplnil dokazování v rámci odvolacího řízení.

15. Obžalovaný v rámci doplňujícího výsledku ve veřejném zasedání setrval na své obhajobě a odkázal na své předešlé výpovědi.

16. Krajský soud dále provedl k důkazu kamerové záznamy zálohované z mobilního telefonu obžalovaného a obsažené na CD založeném mezi č.l. 90 a 91 jejich předložením k nahlédnutí, přičemž strany u veřejného zasedání nepožadovaly jejich samotné přehrání. Obžalovaný pouze realizoval své právo vyjádřit se k tomuto důkazu a uvedl, že ty nahrávky nejsou ze strany policejního orgánu popsány správně. Není pravda, že měl matku někde udeřit, taktéž jí nenadával, sice sprostě nadával, ale nebylo to mířeno konkrétně na matku.

17. Naopak krajský soud pro zjevnou nadbytečnost zamítl důkazní návrh na výslech [jméno] [příjmení], sestřenice poškozené, která se měla vyjádřit k osobě poškozené. Navrhovaná svědkyně neměla být jakkoliv přítomna vytýkanému jednání, proto nemůže její výslech přinést další objasnění věci. Rovněž skutečnosti týkající se osoby poškozené byly v řízení objasněny způsobem zcela dostačujícím pro rozhodnutí, když se k této otázce vyjadřovali svědci, tedy osoby poškozené blízké, a osoba poškozené byla rovněž podrobena znaleckému zkoumání.

18. Po takto doplněném dokazování a vyhodnocení provedených důkazů v návaznosti na důkazy provedené soudem prvního stupně v hlavním líčení, dospěl krajský soud k závěru, že vina obžalovaného [celé jméno obžalovaného] byla prokázána bez důvodných pochybností.

19. Přezkoumáním napadeného rozsudku krajský soud zjistil, že se v něm okresní soud správně, logicky a přesvědčivě vypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. Rozvedl, které důkazy provedl, jak je hodnotil, jak se vypořádal s obhajobou obžalovaného a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl. Rozsudek netrpí podstatnými vadami a jeho odůvodnění svým obsahem odpovídá kritériím uvedeným v § 125 trestního řádu. Nalézací soud provedl až na výše uvedenou dílčí výtku důkazy v rozsahu pro rozhodnutí nezbytném v souladu s § 2 odstavec 5 trestního řádu, čímž zjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Provedené důkazy poté hodnotil ve smyslu § 2 odstavec 6 trestního řádu při řádném uvážení všech okolností případu jak jednotlivě, tak i v jejich souhrnu. Dbal na to, aby byly stejně objasněny okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obžalovaného. V tomto směru krajský soud namítané pochybení rozsudku soudu I. stupně stran nesprávného zjištění skutkového stavu věci a nesprávného hodnocení důkazů neshledal. Okresnímu soudu nelze vytknout, že by hodnocení důkazů provedl v rozporu se zákonem či pravidly formální logiky. Vzhledem k tomu je možné v zásadě odkázat na odůvodnění rozsudku nalézacího soudu, se kterým se krajský soud ztotožnil. Odvolací soud přitom respektoval hodnocení důkazů soudem I. stupně, jímž je ve smyslu § 263 odstavec 7 věta poslední trestního řádu i vázán.

20. Krajský soud konstatuje, že odvolací námitky obžalovaného proti výroku o vině jsou v podstatě opakováním jeho obhajoby uplatněné již před nalézacím soudem, se kterou se okresní soud náležitě vypořádal. Odvolací soud proto předně poukazuje na skutkové závěry a hodnocení provedených důkazů ze strany nalézacího soudu, a to na stranách 5 – 6 v bodech 20 – 26 napadeného rozsudku.

21. Okresní soud důvodně dospěl k závěru, že obžalovaný je z jednání uvedených ve výroku o vině usvědčován kombinací řady důkazů, zejména výpovědí samotné poškozené týkající se charakteru a povahy jednání ze strany obžalovaného, která je v souladu se všemi dalšími výpověďmi svědků [jméno] [celé jméno obžalovaného], [jméno] [celé jméno obžalovaného] a [jméno] [celé jméno poškozené], jakož i s odbornými závěry o následcích jednání obžalovaného na psychickém zdraví

poškozené, jakož i o tom, že výpověď poškozené je konstantní, autentická a vypovídá o skutečně prožitém, jak se podává ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie, znalkyň PhDr. [jméno] [příjmení] a MUDr. [jméno] [příjmení].

22. Pokud se jedná o konkrétní odvolací námitky, uvádí k nim krajský soud následující. Nelze přisvědčit námitce obhajoby, že by se v případě slyšených svědků mělo jednat výhradně o svědectví z doslechu. Přestože se podstatnou část informací svědci dozvěděli až z vyprávění samotné poškozené, nikoliv zanedbatelné části jednání byli i přímo osobně přítomni, a rovněž i jim se dostalo zkušenosti se způsobem chování obžalovaného, jednalo se v zásadě o členy rodiny a bezprostřední sousedy, kteří často slyšávali křik a nadávky vycházející ze společného obydlí obžalovaného a poškozené, potažmo viděli konflikty skrze okno. Není tedy pravdou, že by se svědci dovídali o relevantních skutečnostech pouze skrze ústa poškozené. Tak konkrétně svědek [jméno] [celé jméno obžalovaného] uvedl, že byl vícekrát sám přítomen incidentu, sám slyšel křik z domu a viděl incidenty i oknem. Rovněž svědek [jméno] [celé jméno obžalovaného] uvedl, že přímo zaslechl nadávky z úst obžalovaného, že je (poškozená) stará kráva, že pořád jen leží na gauči. Taktéž svědkyně [jméno] [celé jméno poškozené] uvedla, že nevhodné chování obžalovaného viděli, a zároveň jim to poškozená vždy druhý den sdělovala. Namítá-li obhajoba, že skutkový závěr o křiku obžalovaného neodpovídá provedeným důkazům, nelze ani této námitce přisvědčit. Opět lze odkázat na obsah výpovědí všech svědků, kteří zmiňují opakovaný křik obžalovaného, který byl navíc slyšitelný i vně obývaného domu. Namítá-li obhajoba absenci vulgárních nadávek, je to v rozporu se svědeckými výpověďmi, když lze odkázat na výpověď poškozené (vždycky když byl dole, měl vulgární poznámky, couro, píčo, špíno), [jméno] [celé jméno obžalovaného] (nadával matce i rodině, že jsou zmrdi), či [jméno] [celé jméno obžalovaného] (stará kráva). Namítá-li obhajoba, že nebylo prokázáno, že by obžalovaný poškozené vyčítal malichernosti, ani této námitce nelze přisvědčit. Již výše uvedenou nadávku ve spojení s výčitkou, že poškozená pořád jen leží na gauči, lze jistě vnímat jako vyčítání malichernosti, tedy to, že někdo (navíc osoba seniorního věku) leží na gauči. Pokud bylo namítáno, že obžalovaný vyhazoval jen jídlo staré a plesnivé, je toto tvrzení přímo vyvráceno jak samotnou výpovědí poškozené, tak především i výpovědí svědka [jméno] [celé jméno obžalovaného], který uvedl, že obžalovaný vyhazoval jídlo se slovy že nebude jíst takové sračky (důvodem tedy zjevně nebylo, že by se jednalo o zkažené jídlo), jakož i výpovědí svědka [jméno] [celé jméno obžalovaného], který uvedl, že byl přítomen incidentu, kdy obžalovaný poškozené vyhodil čerstvý oběd z obědníku. Vyjádření svědka [jméno] [celé jméno obžalovaného], že matka neměla v lednici vždy jen čerstvé jídlo, je nutno vnímat v kontextu výpovědi poškozené, která uvedla, že si vždy nechávala obědy do druhého dne. Z kontextu jednání obžalovaného za užití křiku a vulgarit je pak zjevné, že motivem vyhazování jídla nebyla jakási ochrana zdraví matky, jak se snaží obžalovaný tvrdit, nýbrž soustavný psychický nátlak na vlastní matku. To je ostatně zjevné z obsahu kamerových záznamů, kdy poškozená zjevně vyjadřuje jednak opakovaný nesouhlas se svým natáčením (dej mi pokoj), jednak výslovně sděluje, že jídlo není plesnivé, když ji obžalovaný zahrnuje výčitkami, a nakonec často propuká v pláč. Pokud se tedy jedná o kamerové záznamy, nelze ani zde přisvědčit námitkám obhajoby. Z obsahu záznamů je totiž zjevné, že k jejich pořizování neměl obžalovaný žádný racionální důvod a jediným vysvětlením jejich pořizování je právě psychické deptání poškozené. Jak je naznačeno výše, ze záznamů je zjevná krajní psychická nepohoda a celková rozladěnost poškozené, která je natáčena dlouhodobě i z velmi blízké vzdálenosti, přičemž jasně formuluje svůj nesouhlas s takovým jednáním a často též pláče. Jedná-li se o námitky týkající se frekvence pořizování takových záznamů, nelze vycházet z premisy, že záznamy nalezené v mobilním telefonu obžalovaného představují jediné případy, kdy došlo k natáčení poškozené. Z logiky věci totiž mohlo docházet k postupnému promazávání pořízených nahrávek s ohledem na délku projednávaného období. Ostatně sám obžalovaný uvádí, že si v daném období pořídil i nový telefon, a proto pořídil dne 14. 2. 2023 celkem 16 videí, jelikož si jej zkoušel. Ve světle tohoto tvrzení ovšem postrádá logiku námitka, že před tímto dnem žádné záznamy zajištěné nebyly. Zde je tedy třeba hodnotit tyto záznamy ve spojení se svědeckými výpověďmi, jak z nich vychází i okresní soud. Poškozená přitom uvedla, že

když ho chytil amok, natáčel i každý den; stejně tak svědek [jméno] [celé jméno obžalovaného] vypověděl, že kromě poškozené natáčel celou rodinu, přičemž záznamy pořizoval vtíravým a nepříjemným způsobem, jednalo se o delší období a byla pořizena spousta nahrávek; rovněž svědkyně [jméno] [celé jméno poškozené] uvedla, že si natáčel i ji, když byla s poškozenou u televize v obýváku. Proto i v tomto směru jsou provedenému dokazování zcela odpovídající skutkové závěry okresního soudu ohledně pořizování záznamů mobilním telefonem ze strany obžalovaného. Proto rovněž není rozhodné pro skutkové závěry, že na pořizovaných nahrávkách nejsou zachyceny vulgární nadávky, neboť taková skutečnost logicky nevyvrací závěry vyplývající z dalších důkazů, konkrétně svědeckých výpovědí. Namítá-li obhajoba, že nepřispívání na domácnost a konstatování o případné exekuci nelze považovat za týrání, lze v obecné rovině s takovým tvrzením i souhlasit. Nelze ovšem pomíjet a vytrhávat z kontextu tyto dílčí aspekty jednání obžalovaného. Je-li hodnoceno komplexní jednání obžalovaného v celém jeho kontextu, jak je popisováno svědky a podává se i z kamerových záznamů, je zjevné, že se jedná o takové jednání, které směřovalo k záměrnému a soustavnému ubližování matce bez racionálního důvodu. Ostatně takto svědci popisují jednání obžalovaného, že vyhrožoval matce exekutorem (viz např. výpověď [jméno] [celé jméno obžalovaného]), nikoliv tedy, že by pouze konstatoval možnou eventualitu exekučního prodeje domu). [ulice] parazitování je pak pouze dalším z typických projevů psychického týrání. Popírá-li obhajoba, že by obžalovaný matce znemožňoval průchod dveřmi, je to opět vyvráceno svědeckými výpověďmi samotné poškozené či [jméno] [celé jméno obžalovaného] (zabraňoval jí v pohybu či v odchodu z místnosti, stavěl se jí do cesty, do dveří). Namítá-li obhajoba, že nebylo prokázáno, kolikrát k závadovému jednání docházelo a po jakou dobu, resp. že vytýkané zločiny se shodným popisem skutku nebyly obžalovanému prokázány nade vší pochybnost, ani této námitce nelze přisvědčit. Jedná-li se o vymezení období protiprávního jednání, je toto odvozeno od svědeckých výpovědí ve spojení s listinnými důkazy, z nichž vyplývá, kdy docházelo k vykazování obžalovaného ze společného obydlí. Obžalovaný vykonal poslední nepodmíněný trest odnětí svobody dne 16. 1. 2022, přičemž svědkyně [jméno] [celé jméno poškozené] uvedla, že se poté nastěhoval k poškozené a asi po dobu jednoho měsíce byl klid, k problémům začalo docházet od března 2022; počátek prvního období je pak datován od incidentu mezi obžalovaným a [jméno] [celé jméno obžalovaného], jak se podává z výpovědi tohoto svědka. Konec prvního skutku, jakož i začátek a konec druhého, je vymezen právě vykazáním obžalovaného z obydlí, resp. ukončením předběžného opatření navazujícího na první z nich. Ze svědeckých výpovědí pak vyplývá, že se obžalovaný v obou obdobích choval obdobným nevhodným způsobem, proto není pochybením, pokud je protiprávní jednání obžalovaného vymezeno v zásadě stejně pro obě vytýkaná období. Jedná-li se pak o frekvenci nevhodného chování ze strany obžalovaného, pod bodem 1 výroku o vině je toto vymezeno tak, že se tak choval vždy po dobu zhruba 14 dní v měsíci poté, co měl výplatu a pořizoval si alkohol, a v tomto úseku měsíce pak docházelo k nevhodnému chování denně. Takové vymezení přitom vyplývá z výpovědi svědka [jméno] [celé jméno obžalovaného] ve spojení s výpovědí poškozené. Pod bodem 2 výroku o vině je obžalovanému vytýkáno jednání s téměř denní četností (tj. sice nikoliv každý den, avšak skoro), přičemž tomu odpovídá vymezení frekvence opět svědkem [jméno] [celé jméno obžalovaného], který uvedl, že co tři dny byl nějaký problém.

23. Pokud bylo ze strany obhajoby namítáno, že k poučení o možné přísnější právní kvalifikaci skutků došlo až u posledního hlavního líčení a obhajoba tak neměla možnost relevantně reagovat, zdůrazňuje krajský soud, že obhájkyň obžalovaného i sám obžalovaný byli u předmětného hlavního líčení osobně přítomni a nepožádali výslovně o odročení hlavního líčení ve smyslu § 225 odstavec 2 trestního řádu. Nedůsledný postup okresního soudu lze sice spatřovat v tom, že se po poučení o možnosti přísnější právní kvalifikace nedotázal výslovně obhajoby a neujasnil si tak, zda je požadováno odročení, avšak toto dílčí pochybení je materiálně napraveno tím, že obhajoba již mohla přednést svou argumentaci ve vztahu k odlišnému právnímu posouzení v rámci podaného odvolání a odvolacího řízení.

24. Namítá-li obhajoba, že závěry ohledně psychického zdraví poškozené ovlivnilo její zranění (zlomenina krčku) a následný pobyt v rehabilitačním ústavu, vyjádřila se k tomu výslovně a zcela jednoznačně znalkyně [příjmení] [jméno] [příjmení] jak v písemném znaleckém posudku, tak v doplňujícím výslechu u hlavního líčení tak, že tento pobyt neměl vliv na psychické rozpoložení poškozené a na rozvoji středně těžké depresivní poruchy se majoritním a převažujícím způsobem podílelo jednání obžalovaného.

25. Krajský soud tedy neshledal, že by se okresní soud při hodnocení výše shrnuté důkazní situace zpronevěřil zásadám uvedeným v § 2 odstavec 6 trestního řádu, pokud dospěl k závěru o vině obžalovaného oběma skutky uvedenými ve výroku napadeného rozsudku. Lze shrnout, že okresní soud zákonným a logickým způsobem vyhodnotil provedené důkazy, z čehož zjistil správný skutkový stav v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí ve věci a odvolací námitky zpochybňující zjištěný skutkový stav a hodnocení důkazů nalézacím soudem nejsou důvodné. Okresnímu soudu je však třeba vytknout, že zjištěný skutkový stav nedostatečně a neúplně promítl do popisu skutků výroku o vině v návaznosti na všechny znaky skutkových podstat vytykánych trestných činů.

26. Konkrétně okresní soud promítl do popisu skutků beze změny oproti podané obžalobě, že jednání obžalovaného vedlo u poškozené k rozvoji středně těžké depresivní poruchy a rozvinuly se u ní rovněž dílčí příznaky tzv. syndromu týrané osoby. Rozvoj středně těžké depresivní poruchy přitom okresní soud podřadil pod těžkou újmu na zdraví podle § 122 odstavec 2 písmeno i) trestního zákoníku, pročež oba skutky kvalifikoval též podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno d) trestního zákoníku, o kterémžto odlišném právním posouzení poučil strany u posledního hlavního líčení.

27. Za těžkou újmu na zdraví podle § 122 odstavec 2 písmeno i) trestního zákoníku se považuje nejen delší dobu trvající vážná porucha zdraví fyzického, ale i duševního, popř. delší dobu trvající vážné duševní onemocnění (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 7. 1980, sp. zn. 4 To 24/80, uveřejněné pod R 9/1981 Sbírky rozh. tr., a rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 1. 1983, sp. zn. 6 To 39/82, uveřejněný pod R 51/1983 Sbírky rozh. tr.). Za delší dobu trvající poruchu zdraví soudy považují vážnou poruchu zdraví nebo vážné onemocnění, které omezovaly způsob života poškozeného nejméně po dobu šesti týdnů. Vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění především znamená velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného, musí být spojena s takovými potížemi, které sice trvají delší dobu, avšak i svou povahou překážejí poškozenému v jeho povolání a v obvyklém způsobu života, do něhož mu vážně zasahují tak, že se nemůže projevovat a chovat podle svých zvyklostí a obstarávat si obvyklým způsobem své životní potřeby a uspořádat své sociální poměry. I v případě duševní poruchy se tedy musí jednat o vážnou poruchu zdraví srovnatelnou s jinými vážnými poruchami zdraví (nebo vážnými onemocněními) obsaženými v ostatních alternativách ustanovení § 122 odstavec 2 trestního zákoníku jako je např. ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, mučivé útrapy, poškození důležitého orgánu apod. (v tomto směru lze odkázat na závěry rozhodovací praxe v případech posttraumatické stresové poruchy v rozhodnutích publikovaných pod R 29/2018 a R 13/2019 Sbírky rozh. tr.).

28. Ve světle výše uvedeného je ovšem zřejmé, že prosté konstatování v popisu skutku o tom, že došlo u poškozené k rozvoji středně těžké depresivní poruchy, nevyjadřuje zákonné znaky těžké újmy na zdraví, když není zřejmé, jaké povahy a charakteru tato porucha je, jak se projevuje a po jakou dobu u poškozené trvala.

29. Přestože výše uvedené okolnosti okresní soud nepromítl do popisu skutků, zdůrazňuje krajský soud, že potřebná skutková zjištění okresní soud učinil. Dílem je uvedl v odůvodnění napadeného rozsudku, dílem je zřejmé, že vycházel ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie, znalkyň PhDr. [jméno] [příjmení] a MUDr. [jméno] [příjmení], který tedy zjevně považoval za úplný a správný. V tomto směru nelze okresnímu soudu nic vytknout, když i z pohledu odvolacího soudu se jedná o znalecký posudek

úplný, vnitřně logicky koherentní a řádně odůvodněný. Pokud nyní krajský soud doplní do popisu skutků již okresním soudem učiněná skutková zjištění, nejedná se o rozhodnutí v neprospěch obžalovaného, pouze o precizaci popisu skutku. V tomto směru lze odkázat na ustálenou rozhodovací praxi, že doplnění popisu skutku o skutková zjištění, která naplňují určité znaky trestného činu za situace, kdy odvolání proti výroku o vině nebylo podáno v neprospěch obviněného, není v rozporu se zákazem reformace in peius ve smyslu § 259 odstavec 4 trestního řádu, jestliže jde o taková skutková zjištění, která již byla učiněna v řízení před soudem prvního stupně a která byla vyjádřena alespoň v odůvodnění jeho rozsudku, resp. pokud je zřejmé, že je soud vzal za prokázané a vycházel z nich (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2023, sp. zn. 3 Tdo 509/2023, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2006, sp. zn. 11 Tdo 1158/2005, publikované pod R 38/2006 Sbírky rozh. tr.).

30. Proto krajský soud shledal nezbytným doplnit popis obou skutků dle výsledků dokazování před nalézacím soudem o část týkající se charakteru, projevu a doby trvání středně těžké depresivní poruchy tak, že u poškozené došlo v důsledku jednání obžalovaného k rozvoji středně těžké depresivní poruchy představující z forenzního hlediska závažnou a déletrvající poruchu zdraví projevující se trvale pokleslou náladou, ztrátou zájmů a potěšení, neschopností radovat se, přítomností prožitků výčitek, obav, strachu a myšlenek na ukončení života, když k odeznění potíží a stabilizaci zdravotního stavu je nutná doba nejméně šesti měsíců za současné podpory psychofarmaky, a tato porucha byla u poškozené stále přítomna ještě dne 2. 2. 2024 v době znaleckého vyšetření. Tyto podstatné skutkové okolnosti okresní soud rozebírá mimo jiné pod bodem 19 odůvodnění napadeného rozsudku, přičemž v následujících bodech 20 a 26 shrnuje, že se jedná s ohledem na délku léčby o těžkou újmu na zdraví. Konkrétně zmiňuje okresní soud znalecké závěry v tom smyslu, že v době znaleckého vyšetření poškozená trpěla depresivní poruchou v úrovni středně těžké, kdy etiologicky se na spuštění a vyvolání těchto potíží majoritním převažujícím způsobem podílelo chování obžalovaného za dobu jejich společného soužití. U poškozené byl zároveň zjištěn viktimizační syndrom a zjištěná duševní porucha je z forenzního hlediska hodnocena jako závažná a déletrvající porucha zdraví. Ke stabilizaci stavu a léčbě je s ohledem na věk poškozené a délku jednání obžalovaného třeba doba šesti až osmi měsíců s podporou psychofarmak. Po půl roce léčby bude možno zjistit, zda se jedná o trvalé následky, nebo o poruchu přechodného rázu. Vyšetření (psychiatrické) poškozené proběhlo s několikaměsíčním odstupem od vytýkaného jednání, přesto i po této době poškozená stále trpěla depresivní poruchou. Projevy a charakter této duševní poruchy jsou podrobně popsány již v písemném znaleckém posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie, znalkyň PhDr. [jméno] [příjmení] a MUDr. [jméno] [příjmení] ze dne 3. 5. 2024, z něhož rovněž vyplývá, že k psychiatrickému vyšetření poškozené došlo dne 2. 2. 2024, přičemž obě znalkyně závěry posudku stvrdily v rámci výsledku u hlavního líčení, když zejména psychiatricka MUDr. [příjmení] zdůraznila, že depresivní poruchou poškozená trpěla právě ještě v době vyšetření několik měsíců od skutku. Pokud se týče projevů zjištěného duševního onemocnění, tyto dle závěrů znalkyně psychiatricky zahrnují trvale pokleslou náladou, ztrátu zájmů a potěšení, neschopnost radovat se, přítomnost prožitků výčitek, obav, strachu a myšlenek na ukončení života.

31. Pokud se jedná o právní kvalifikaci jednání obžalovaného, pak nebylo shledáno žádné pochybení, jestliže bylo jednání obžalovaného pod bodem 1 výroku o vině kvalifikováno jako zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno b), písmeno d) trestního zákoníku a jednání pod bodem 2 výroku o vině jako zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno d) trestního zákoníku.

32. V zásadě lze odkázat na přiléhavé odůvodnění okresního soudu, přičemž krajský soud dodává následující.

33. Týráním se rozumí zlé nakládání s jinou osobou, které se vyznačuje především vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti, jakož i určitou mírou trvalosti, a současně dosahuje takové intenzity, aby bylo schopno vyvolat stav, kdy osoba, která je takovému jednání vystavena, jej pocítuje jako těžké

příkoří. V konkrétním případě přitom není nutné, aby u týrané osoby vznikly jakékoli následky na zdraví v podobě zranění či jiné obdobné újmy, neboť týrání nemusí mít nutně jen povahu fyzického násilí, ale může spočívat i v působení psychických útrap, popř. být v rovině sexuálního násilí, ekonomického násilí, vyvolání stavu sociální izolace či být různorodou kombinací některých z těchto forem. Použití fyzického násilí může mít v každém konkrétním případě vliv na posouzení společenské škodlivosti daného jednání z hlediska splnění podmínek pro uplatnění trestní odpovědnosti pachatele a trestněprávních důsledků s ní spojených, popř. i na právní závěr o možném souběhu více trestných činů. Vyšší stupeň hrubosti a bezcitnosti je přitom třeba vázat k jednání pachatele jako celku, neboť jednotlivé dílčí akty takového jednání, jsou-li posuzovány izolovaně samy o sobě, nemusí být nutně příliš závažné. Podstatné je, že vyššího stupně hrubosti a bezcitnosti dosahují tyto dílčí akty v kontextu daném konkrétními okolnostmi, za kterých k nim dochází, svou povahou, návazností, četností, opakováním, stupňováním, charakterem vzájemného vztahu pachatele a týrané osoby apod. (R 20/1960, R 11/1984, R 20/1984, R 20/2006). Týrání tak mohou představovat i různé formy psychických útrap vyvolané nesčetnými způsoby, jimiž je týraná osoba vystavována psychickému napětí a stresu.

34. Uplatněnou odvolací námitku týkající se intenzity jednání obžalovaného údajně nedosahující trestněprávní relevance je třeba z výše uvedených důvodů vyhodnotit jako nedůvodnou. Jestliže došlo u poškozené k rozvoji dlouhotrvající těžké újmy na zdraví v podobě středně těžké depresivní poruchy, je zcela nemístná odvolací námitka, že jednání obžalovaného co do intenzity a povahy nenaplnuje skutkovou podstatu vytýkaných zločinů osoby žijící ve společném obydlí a není zlým nakládáním vyznačujícím se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti. Naopak je nutno zohlednit dlouhou dobu, po níž jednání obžalovaného trvalo, skutečnost, že se dopustil dvou skutků, tedy od způsobu zlého nakládání s vlastní matkou neupustil ani poté, co byl po prvním skutku vykázán z obydlí, dále též závažné následky tímto jednáním vzniklé na zdraví poškozené a zvláštní vztah mezi pachatelem a poškozenou, kdy k vytýkanému jednání docházelo ze strany vlastního syna a poškozená s ohledem na vyšší věk a zdravotní problémy měla sníženou možnost obrany. Poukázala-li obhajoba na blíže nekonkretizované rozhodnutí Nejvyššího soudu, nemůže se k němu odvolací soud bez znalosti konkrétní podoby argumentace a skutkových okolností vyjádřit. Nicméně v obecné rovině by se v případě obhajobou předestřené argumentace jednalo o odklon od dosavadní dlouhodobé a soustavné rozhodovací praxe považující psychické násilí a týrání za srovnatelné s násilím fyzickým, jakož i odklon od aktuálních požadavků na důsledné potírání domácího násilí představujícího závažný společenský problém a efektivní ochranu obětí domácího násilí. K takovému odklonu však odvolací soud nespatřuje žádný legitimní důvod. Samozřejmě je vždy nutno vyhodnotit konkrétní skutkové okolnosti, přičemž v projednávaném případě je s ohledem na výše rozvedené okolnosti míra intenzity protiprávního jednání obžalovaného pro nutnost trestněprávního postihu jednoznačně dána.

35. Jedná-li se o znak způsobení těžké újmy na zdraví podle § 199 odstavec 2 písmeno b) trestního zákoníku v spojení s § 122 odstavec 2 písmeno i) trestního zákoníku, lze v obecné rovině odkázat na výklad již výše podrobně rozvedený. Krajský soud shrnuje, že je z provedeného dokazování zřejmé, že z forenzního pohledu závažná a déletrvající porucha zdraví v podobě středně těžké depresivní poruchy se u poškozené projevovala minimálně ještě dne 2. 2. 2024, tedy po dobu výrazně přesahující 6 týdnů od ukončení soužití s obžalovaným (16. 9. 2023), přičemž s ohledem na projevy této duševní nemoci v podobě neustálých obav, strachu, myšlenek na smrt a ztráty zájmů ji beze všeho lze hodnotit jako citelné omezení v obvyklém způsobu života odpovídající těžké újmě na zdraví. Lze dodat, že z provedeného dokazování v podobě již několikrát zmiňovaného znaleckého posudku k osobě poškozené vyplývá, že se na rozvoji uvedené depresivní poruchy podílelo jako rozhodující příčina jednání obžalovaného po dobu společného soužití, tedy po dobu obou vytýkaných období.

36. Jedná-li se o znak páčání činu po delší dobu podle § 199 odstavec 2 písmeno d) trestního zákoníku vztahující k výroku o vině pod bodem 1, pak se musí jednat o dobu trvání řádově

v měsících (srov. R 58/2008 Sbírky rozh. tr.). Jestliže se obžalovaný dopouštěl vytýkaného skutku po dobu 9 měsíců, je předmětný zákonný znak zcela naplněn.

37. Pokud se jedná o závěr okresního soudu o přičetnosti obžalovaného, a tedy zachování jeho trestní odpovědnosti ve vztahu k projednávaným skutkům, jedná se o zcela přiléhavý právní závěr odpovídající výsledkům provedeného dokazování o zachování jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností dle závěrů znaleckého posouzení z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, MUDr. [jméno] [příjmení]. K osobě obžalovaného nebyla zjištěna zásadní psychopatologie s výjimkou disociační poruchy osobnosti, která však nemá žádný vliv na rozpoznávací a ovládací schopnosti; porucha osobnosti nepostihuje intelektové schopnosti, ani schopnost vnímání, kdy obžalovaný je plně schopen rozpoznat, co je škodlivé, trestné, resp. protiprávní jednání, avšak problémem je, že není ochoten si to připustit. Ostatně i z v průběhu řízení vyžádaných zpráv ošetřujícího psychiatra MUDr. [příjmení] vyplývá, že obžalovaný netrpí žádnou závažnější duševní poruchou či chorobou. V tomto směru proto krajský soud dodává nad rámec odůvodnění napadeného rozsudku, že obžalovaný s ohledem na charakter vytýkaného jednání, jeho soustavnost a dlouhodobost, jakož i na fakt, že v krátké době předtím vykonal dlouhodobý trest odnětí svobody za týrání své tehdejší družky, čímž byl zcela jistě obeznámen s obecně přijímanými společenskými normami chování v rámci společného soužití, resp. o protiprávnosti jednání z těchto norem výrazně vybočujících, jednal jednoznačně zaviněně ve formě úmyslu přímého podle § 15 odstavec 1 písmeno a) trestního zákoníku. Ve vztahu k následku těžké újmy na zdraví je pak dáno nedbalostní zavinění, a to minimálně ve formě nevědomé nedbalosti ve smyslu § 16 odstavec 1 písmeno b) trestního zákoníku ve spojení s § 17 písmeno a) trestního zákoníku. Způsob jednání obžalovaného, kdy se dlouhodobě, v určitých obdobích i každodenně, dopouštěl nevhodného chování podrobně popsaného ve výrocích o vině vůči vlastní matce vysokého věku, přičemž její psychická nepohoda mu musela býti zřejmá z vnějších projevů chování matky (viz kamerové záznamy a zjevné rozrušení, opakovaný pláč, žádosti, aby zanechal svého jednání), plně odůvodňuje závěr, že vzhledem ke svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že popsaným soustavným jednáním může způsobit závažný psychický následek na zdraví své matky.

38. Ze všech výše uvedených důvodů neshledal krajský soud odvolání obžalovaného v rozsahu, v jakém směřovalo proti výroku o vině, věcně důvodným. Avšak z důvodu neúplného promítnutí skutkových zjištění do popisu obou skutků podle § 258 odstavec 1 písmeno b) trestního řádu zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a nově vyslovil vinu obžalovaného oběma skutky s příslušným doplněním popisu skutků.

39. Krajský soud dále přezkoumal uložený trest.

40. Pokud jde o výrok o trestu, shledal krajský soud trest uložený okresním soudem jako zákonný, odůvodněný, a zároveň též splňující kritérium přiměřenosti.

41. Krajský soud předně konstatuje, že okresní soud hodnotil rozhodné skutečnosti pro druh trestu a jeho výměru z hledisek uvedených v §§ 37 – 39 trestního zákoníku a věnoval dostatečnou pozornost hodnocení dosavadního způsobu života obžalovaného, zohlednil jeho trestní minulost, povahu a závažnost spáchaných trestných činů, jeho poměry a možnosti nápravy. Okolnosti týkající se osoby obžalovaného včetně jeho trestní minulosti jsou rozvedeny pod body 35 - 36 napadeného rozsudku. Úvahy ve vztahu k druhu a výměře ukládaného trestu jsou rozvedeny pod bodem 38 napadeného rozsudku, přičemž se zde uvedenými závěry se odvolací soud ztotožňuje a odkazuje na ně.

42. Přiléhavě okresní soud ukládal trest souhrnný podle § 43 odstavec 2 trestního zákoníku, jelikož se obžalovaný vytýkaných trestných činů dopustil předtím, než byl dne 24. 1. 2024 vyhlášen odsuzující rozsudek ve věci Okresního soudu v Bruntále č. j. 1 T 5/2023-166, jímž byl obžalovaný ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2024, č. j. 4 To 52/2024-205, uznán vinným přecínem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle

§ 337 odstavec 2 trestního zákoníku, za což mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců.

43. Krajský soud shrnuje, že obžalovaný byl v minulosti již šestkrát trestán pro trestný čin, přičemž vykonával i nepodmíněné tresty odnětí svobody. Poslední nepodmíněný trest odnětí svobody v poměrně citelné výměře 4 let přitom před spácháním nyní projednávaných činů vykonal teprve dne 16. 1. 2022. Jednalo se o odsouzení pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odstavec 1, odstavec 2 písmeno d) trestního zákoníku, přečin porušování domovní svobody podle § 178 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku, přečin vydírání podle § 175 odstavec 1 trestního zákoníku, přečin omezování osobní svobody podle § 171 odstavec 1 trestního zákoníku a pokus zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odstavec 1 k § 145 odstavec 1 trestního zákoníku. Trestného jednání se tehdy dopouštěl opakovaně a dlouhodobě vůči své tehdejší družce, přičemž to zahrnovalo i násilné jednání spočívající například v opakovaném kopání do ležící poškozené s důsledkem zlomení žeber. Nyní se tedy dopouští činů speciální recidivy s počátkem páchaní pouhé čtyři měsíce po posledním dlouhém výkonu trestu. Je proto naprosto zjevné, že vykonaný trest na něj neměl požadovaný vliv. Obžalovanému dále přitěžuje spáchání více trestných činů. V neprospěch obžalovaného je třeba vyhodnotit také to, že se činů dopustil vůči vlastní matce seniorního věku se zhoršeným zdravotním stavem, jejíž schopnost se činu bránit byla právě v důsledku blízkého rodinného vztahu a nepříznivého zdravotního stavu ztížena. Obžalovanému pak nepolehčuje okolnost žádná. Pokud za těchto okolností okresní soud uložil souhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku a 43 odstavec 2 trestního zákoníku ve výměře 3 let a 6 měsíců, tedy stále ještě v rozmezí první čtvrtiny nejprísnejší zákonné trestní sazby podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku (2 – 8 let), pak takový trest rozhodně nelze považovat za nepřiměřeně přísný, když v jeho výměře je plně reflektována rovněž povaha psychického týrání ze strany obžalovaného, které v rámci možného jednání dané skutkové podstaty nedosahuje té nejvyšší intenzity.

44. Pochybení krajský soud neshledal ani ve výroku, jímž byl obžalovaný pro výkon uloženého trestu zařazen do věznice s ostrahou podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku, když nejsou splněny podmínky pro jeho zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou.

45. Odvolací soud proto uzavírá, že uložený trest odpovídá stupni společenské škodlivosti, charakteru trestné činnosti, okolnostem případu i osobě obžalovaného a ve svém důsledku splňuje zákonná kritéria vymezená v §§ 37 - 39 trestního zákoníku a je odpovídající z hlediska individuální i generální prevence, a především je zároveň přiměřený a spravedlivý ve vztahu ke spáchaným trestným činům.

46. V rozsahu, v jakém směřovalo odvolání proti výroku o trestu, shledal je proto krajský soud nedůvodným.

47. Krajský soud shrnuje, že s ohledem na výše uvedené podle § 258 odstavec 1 písmeno b) trestního řádu z podnětu odvolání obžalovaného [celé jméno obžalovaného] zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a podle § 259 odstavec 3 písmeno b) trestního řádu nově rozhodl tak, že obžalovaného uznal vinným skutky pod body 1 a 2 výroku o vině beze změny právní kvalifikace s doplněním jejich popisu dle výsledků dokazování před nalézacím soudem s tím, že byla doplněna část týkající se charakteru, projevů a doby trvání středně těžké depresivní poruchy tak, že u poškozené došlo v důsledku jednání obžalovaného k rozvoji středně těžké depresivní poruchy představující z forenzního hlediska závažnou a déletrvající poruchu zdraví projevující se trvale pokleslou náladou, ztrátou zájmů a potěšení, neschopností radovat se, přítomností prožitků, výčitek, obav, strachu a myšlenek na ukončení života, když k odeznění potíží a stabilizaci zdravotního stavu je nutná doba nejméně šesti měsíců za současné podpory psychofarmaky, a tato porucha byla u poškozené stále přítomna ještě dne 2. 2. 2024 v době znaleckého vyšetření. Nově obžalovaného odsoudil za projednávané zločiny a sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odstavec 2 trestního zákoníku z rozsudku Okresního soudu v

Bruntále ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 T 5/2023-166, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2024, č. j. 4 To 52/2024-205, podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku a § 43 odstavec 2 trestního zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 let a 6 měsíců, pro jehož výkon jej zařadil do věznice s ostrahou podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku. Současně zrušil výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 T 5/2023-166, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2024, č. j. 4 To 52/2024-205, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat:

a) nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,

b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v [obec].

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) -m) nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Bruntál 20. března 2025

Mgr. Monika Zubková, v.r.
předsedkyně senátu